

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

! Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnističnem mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

! Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnništvo je v Franciškanski ulici št. 8. Dopis se pošilja uredništvu, naročnina upravnističnemu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

V tuji službi, ali: denuncijanti zopet na delu.

Po septembrskih dogodkih 1. 1908. so pisali nemški listi, v prvi vrsti, seveda, „Grazer Tagblatt“, da so te dogodke izkazali srbski agenti in v teh listih je bilo takrat celo čitati, da se je onih dni moglo videti v Ljubljani več ljudi „z izrazito srbskim tipom“.

Vsi pametni ljudje so se temu smejali in celo „Slovenec“ se je norčeval iz nemških listov, ki so pisali take gorostasne bedastoče.

Naravno, saj je vendar dobro znano, kako so ljubljanske demonstracije nastale in kaj jih je izzvalo. Za to se o tem niti pisalo ni dolgo, ker so končno tudi uredniki nemških listov morali sprevrediti, da je njihova bajka o srbskih agentih premalo verjetna in so prenehali pisati o tem.

Oni, ki so sploh še pomišljali na to, so že pomišljali, da je ena neumnost spravljena z dnevnega reda, ker niso računali — z našimi klerikalci, ki so dosti podli in istočasno tudi dosti neumni, da so začeli pogrevati bajko o srbskih agentih, ki so se svoječasnno tako norčevali iz nje in jo po zaslugi označili kot veliko neumnost.

Spominjamo se še dobro „Slovenčeve“ gonje v avgustu t. l., ko je bilo treba očrtni narodno-napredno stranko, da Hribar ne bi bil potrjen za župana. Takrat so „Slovenčevi“ uredniki, ti Schwarzovi hlapci, prvič pozabili, kaj so pisali 1. 1908. o „srbskih agentih“ v Ljubljani.

Vemo, da Štefetu in njegovim tovarišem ne bo prav, ako jih imenujemo Schwarzove hlapce, ker se je ravno Štefe enkrat napram našemu glavnemu uredniku pritoževal, da se ga spravlja v „Jutru“ v zvezo z deželno vladjo in je izrazil mnenje, da se tako ne bi smelo pisati o stanovskem tovarišu. Ali ta človek je svojega stanovskega tovariša — našega glavnega urednika — naravnost denunciral in dal „Grazer Tagblattu“ priliko, da se zopet vrne na svojo staro, že pozabljeno bajko o srbskih agentih pri septembriških demonstracijah in se pri tem sklicuje na slovenski list, potem pa predlaga, (v včerajšnji jutranji številki, v „štimcah“ pod naslovom „Neues vom Herrn Plut“) obnovitev preiskave o septembriških dogodkih.

Na „Grazer Tagblatt“ se ne bomo posebno ozirali, ker to je strupen nemški nacionalen list, ki poskuša škodovati Slovincem kjer le more. Verujemo, da njemu še ni dovolj žrtev septembriških dogodkov in da si želi novih aretacij in novih obsodb, in prepričani smo, da vse to niso samo njegove želje, nego tudi želje vseh ljubljanskih kazinotov — navadnih državljanih, c. kr. in c. in kr. uradnikov — ali ne naj-

demo pravih besedi, s katerimi bi po zaslugi ožigosali naravnost podlo početje onih bivših ljudi, ki se imenujejo „Slovenčeve“ urednike, ki za Judežve groše vedoma lažejo in dajejo tako našim narodnim sovražnikom material proti lastnim bratom!

To je podlost brez primere, ki so je na Slovenskem zmožni zagrešiti samo bivši ljudje, danes Schwarzovi hlapci — uredniki „Slovenca“, ki so z našim glavnim urednikom 20. septembra 1908. govorili na ulici, ali se tim njegova prisotnost v Ljubljani — bil je že dva meseca pri svoji sestri — ni zdelo čisto nič sumnjiva, nego so se norčevali iz nemških listov radi njihovih bajk o srbskih agentih, a danes, po preteku dveh let, se jim ta prisotnost zdi sumnjiva!

No, hlapec dela pač, kakor mu zapoveduje gospodar!

Iz slovenskih krajev.

Iz Dolskega. Pri nas bi se morala vršiti že zdavnaj občinska volitev. Volilni imenik je bil že razgrnjen, pa kar naenkrat pride odlok c. kr. okr. glavarstva, da se morajo vršiti volitve po novem redu. Občina je imela radi tega stroškov 70 kron, ki so zdaj proč vržene, ker nam obljubujeta dr. Šusteršič in dr. Lampe boljšo bodočnost z novim volilnim redom. Saj bodo pa res vsi sloji zastopani, ker se že Babičnikov Janez pripravlja za bodočega odbornika. Kot župan pa seveda le še ne bo zmagal, saj upamo tako.

Iz Mengša. Mengšani smo brali v „Jutru“ od 24. t. m. dopis iz Senožeč, v kojem gospod dopisnik trdi, da na Kranjskem ni trga, ki bi imel tako slabo razsvetljavo in ceste, kakor Senožeče. V vseh takih zaniknostih se Mengeš lahko kosa s Senožečami vsaj za sedaj, ker one imajo celo 3 svetilke, a mi imamo v jako pripravnem redu razsvetljene — kole, — na kojih so bile pred več desetletij svetilke, a sedaj ni na vseh teh 20 do 25 kolih niti ene šipe cele, kaj šele svetilke. Ker je v Mengšu pivovarna in več tovarn, od koder hodijo zvečer delavci v najhujši temi po izredno blatni cesti, bi bil skrajni čas, da bi vsaj do gotove ure bilo poskrbljeno za luč. Mengšani so praktični in najbrže čakajo, da bodo ti koli segnili in potem sami od sebe svetili, kot vsak gnil les. Minuli teden je ravno utonil neki star mož, ki bi morda ne bil v vodo zabredel, če bi bila svetilka, (katere kol je tudi pred kratkim izginil) prižgana. Glede ceste, posebno v Malem Mengšu, so se možje sprli in župan jim rad ugodil, ter pusti cesto v najslabših razmerah, tako, da se človek še po dnevu ne upa iz hiše, kaj šele zvečer. Gospod dopisnik iz Senožeč ima vsaj nado, da se

razmere zboljšajo, mi pa smo popolnoma nehali upati. Mengeš ostane Mengeš.

M. — e.

Slovanski Jug.

„Tribuna“. V Belgradu je začel izhajati nov dnevnik „Tribuna“. Prejeli smo dve prvi številki in lahko rečemo, da spada „Tribuna“ ne samo med največje, nego tudi med najboljše dnevnike na slovenskem jugu in mi jo radi priporočamo.

Uničevanje Srbov na Kosovem polju. Kakor javljajo belgrajski „Politiki“ iz Prištine s Kosovega polja, izvajajo mladoturške oblasti sistematično uničevanje srbskega naroda v tej starodavni srbski deželi. Turki oborožujejo muslimanski del prebivalstva na meji Srbije. Cel prištinski okraj, posebno vasi Lab, Golak, Donja Morava in okolica Peči in Gusinja so, kakor se trdi, že popolnoma oborožena. Po načrtu mladoturškega odbora in tukajšnjih oblasti ima to oboroževanje ta namen, da se srbsko prebivalstvo, ki mu je vojska odvzela letos vse orožje, popolnoma uniči v kosovskem vilajetu in da se naselijo na praznih srbskih ognjiščih muhadžiri t. j. muslimani, ki se izseljujejo iz Bosne na Turško. Po uničenju srbskega naroda v vaseh, pripravljajo turške oblasti preganjanja srbskega elementa tudi v mestih. In tako proživlja zasluženi srbski narod tudi pod mladoturškim režimom svoj črni petek ravnotako kot pod tiranijo Abdulhamidovo. Nič čudnega ni, če se slišijo glasovi o ponovnem vstaškem gibanju v Stari Srbiji in Macedoniji. Volk menja dlako, ali ne menja svojih navad; tako je tudi s Turki. Samo iz gore s puško v roki morejo Srbi in Bolgari braniti svoje golo življenje v tej nesrečni deželi.

Srbsko-bolgarska trgovska pogodba. Po pisanju belgrajske „Tribune“ ne pride tako kmalu do trgovinske pogodbe med Srbijo in Bolgarsko, ker je sedanjí bolgarski finančni minister A. Ljapčev načelni nasprotnik vsake srbsko-bolgarske trgovinske pogodbe. „Tribuna“ se po pravici pritožuje na tako neumno in nebratsko držanje bolgarskih vladajočih krogov napram Srbiji.

Splošni pregled.

Cesar Viljem je zopet govoril

in sicer to pot pri otvoritvi tehnične šole v Breslavi. Iz govora se vidi, da ga debata v državnem zboru ni prav nič vznemirila, kajti ponovil je vse one misli z drugimi besedami, kakor jih je govoril v prejšnjih govorih: povdarjal je zopet vero, ki jo je treba baje pri učenju, zvestobo in udanost do kralja in domovine. Sploh: pridigar.

Turško vojaštvo in vlada.

General Sherif Paša je v imenu komiteja Islahat izdal razglas na turške oficirje, v katerem hudo napada turško vladjo, češ, da je nastal zopet čas absolutizma in da mora armada čuvati ustavne pravice v svojo korist. „Tanin“, ki je prinesel ta razglas, opravičuje vladjo in nje postopanje.

Chamberlain kandidira.

Chamberlain je sprejel ponujano mu kandidaturu in je že izdal svoj manifest na volilce, v katerem obljublja, da se bo bojeval za reformo tarife in vse zahteve, ki so od nekdanj stale na njegovem programu. — V Belfastu so bile velike unionistične demonstracije, ki se jih je udeležilo nad 20.000 ljudi proti komerulu.

Napad na Venizelosa?

Na progi, po kateri se je vozil Venizelos v Volo, bi se bila skoraj zgodila velika nesreča, ker je nekdo položil na progo železen drog in bi bil vlak skočil s tira, ako bi ne bil strojevodja na pravem času zapazil preteče nevarnosti. Vobče se sodi, da je bil namenjen napad na Venizelosa, vendar so storilci neznani. Venizelos je nadaljeval svojo pot.

Dedščina kralja Leopolda.

Belgijska princezinja Lujiza zahteva od belgijske države svojo dedščino po kralju Leopoldu. Princezinja zahteva tudi ono darilo, ki ga je dal kralj Leopold Belgiji 1. 1901. in znaša 40 milijonov. Princezinja hoče doseči, da se darilo ne pripozna in da se da nji kot dedinji, tako da znaša cela nje zahteva nad 100 milijonov.

Portugalski jezuiti.

Portugalski provincial jezuitov je poslal papežu v pregled svoj oklic, ki ga je izdal na portugalski narod, v katerem protestira proti postopanju provizorične republikanske vlade napram jezuitom in posebno napada novo vladjo zaradi vesti, da so imeli jezuitski samostani skrito orožje, pripravljeno zoper vladjo. Provincial portugalskih jezuitov je sedaj v Madridu in si menda želi nazaj v lepi Portugal. Njegov protest izide obenem v Rimu in v Madridu.

Vstaja v Mehiki.

Pri Chihnahna je prišlo do boja med 400 revolucionarji in 600 vojaki. Revolucionarji so bili premagani. S tem je doživel Madero poraz, ki pomeni skoraj konec njegove vstaje.

Dnevne vesti.

Shod volilcev in volilk priredi gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj v nedeljo 4. decembra ob 3. popoldne v gostilni pri Ribiču na Dolenjski cesti.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[173]

Preden je Ragastens skočil na konja ter odjahal s knezom Manfredi, je govoril par besed s Spadacappo. To je bralcu že znano . . .

Sluga ni sledil svojemu gospodarju. Toda skoraj tik za njim se je odpravil tudi on, zapustil Monteforte, predstavivši se straži kot sluga gospoda de Ragastens, ter odjezdil po isti poti, ki je nedavno temu vodila Ragastensa in njega, ko je jahal vitez pod Glavo na svoj dvoboj z Giovannijem Malatesta.

Dospevši na planoto, se je spustil Spadacappa v dir proti gostilni, ki je stala ob znožju Glave; ta gostilna je bila zdaj prazna in zapuščena. Ob sedlu mu je visel dokaj obilen sveženj, podoben zavitku zvitih vrvic. Bralec gotovo še ni pozabil, da sta imela Ragastens in Spadacappa po svojem prihodu v Monteforte nekaj dni večer za večerom čudne opravke: Spadacappa je vozil iz mesta majhen voziček, Ragastens pa ga je spremljal. Kam sta vozila? In kaj je bilo na vozičku? Kaj sta počenjala v teh svojih odsotnostih, ki so včasih — vsaj za Spadacappo — trajale kar celo noč?

To bomo kmalu izvedeli. Tisto noč, ko je Ragastens spremljal kneza Manfredi in se je menih Garconio nastanil na skalni planoti, je jezdil Spadacappa v gostilno pod Glavo, ki je bila prazna: vsi prebivalci hiše so bili zbežali v Monteforte.

Bivši bravo se je napolnil v kleti, ki so bile izdolbene v skalo samo. Stopnice so vodile dve nadstropji daleč v globino granita. Spadacappa jim je šel čisto do dna. Tam je bilo troje prostorov, prvi zaprt z navadnimi vrati, drugi in tretji pa s krepko mrežo iz železnih palic; v zadnji kleti se je nahajala tista slovita luknja, ki jo je bil po krčmarjevi legendi napravil sam Satan s svojimi vilami.

Dospevši do zadnje kleti, je Spadacappa pokleknil k tej odprtini, ki jo je bil krčmar pokazal Ragastensu kot neoporekljiv dokaz, da je njegova povest resnična. S seboj je imel tisti čudni sveženj, ki je bil podoban zavoju vrvice. Odrezal je približno dva sežnja te vrvice ter vtaknil odrezani kos z enim koncem v luknjo . . .

Ko je bilo njegovo delo končano, se je Spadacappa vrnil s svojim zavojem na vrh. Napolnil se je nazaj proti Montefortu, tesno ob vrsti skal, ki so visele nad Peklensko sotesko. Sto korakov od gostilne se je ob znožju neke skale zamudil zopet za deset minut; enako se je zgodilo nekoliko dalje, in spet, in spet . . .

Ko se je Spadacappa vrnil h gostilni, je bil porabil za svoje skrivnostno delo ves zavoj vrvice, ki ga je bil prinesel iz Monteforta.

Knez Manfredi in grof Alma sta dospela v tabor zaveznikov ob poltretji uri zjutraj. Takoj nato se je sestal vojni svet v šatoru grofa Alma.

Vesti, ki so jih sporočale prednje straže, so pravile, da je Cezarjeva armada izvršila vsa gibanja ter stoji pred svojim taborom, združena v eno samo globoko in spojeno maso. Nedvomno je bilo, da čaka zaveznikov v prvih jutranjih urah srdit naskok.

V šatoru grofa Alma je vsakateri izražal svoje mnenje. Ragastens izprva ves zmeden vsled svojega nenadejanega

srečanja s knezom Manfredi, si je polagoma pridobil vso svojo običajno hladnokrvnost.

„Gospod de Ragastens,“ je vprašal grof Alma, „kakšno je vaše mnenje?“

„Postaviti proti koncentrovani masi Cezarjevi slično maso. Če bi šlo po mojem, Visokost, bi se razvrstila vsa armada pred sotesko, kajti njo je pred vsem potreba braniti.“

„Vaše mnenje je pametno,“ je dejal knez Manfredi z ironijo, ki je presenetila vse navzoče, „toda jaz bi dejal narobe, da se moramo okoristiti z enotnostjo nasprotne armade, jo obkoliti ter naskočiti od dveh strani hkratu . . .“

Ragastensov načrt je bil edini izvršljiv spričo nezadostnega števila mož, ki so ga mogli zavezniki postaviti proti Cezarjevi premoči. Manfredijev načrt je bil očitno predrzen, a vzlic temu je prodir. Sicer pa se Ragastens ni zdelo vredno, da bi po kneževem ugovoru še branil svoj predlog.

„Kaj mi je naposled do tega?“ je dejal sam pri sebi. „Danes poginem . . .“

Ko je bilo posvetovanje končano, se je zasnivil dan: ura je bila štiri. Na Manfredijevo povelje so zadonele trobente, čete so se napolile proti Cezarjevemu taboru, razvijaje se tem širje, čim dalje so prihajale naprej. Grof Alma, knez Manfredi in Ragastens so se nahajali sredi te ogromne pahljače, ki se je polagoma razgrinjala po ravnini.

Cezarjeva armada se ni ganila. Naenkrat pa so zavezniki udrl naprej: trobente in rogovi so trobili k naskoku. Spopad je bil silen. Bitka se je razvnela na vsej črti hkratu.

(Dalje.)

Poročala bosta na njem dr. Tavčar o zasledanju dež. zbora in njegovih pogubnih sklepov za Ljubljano, dr. Svigelj pa o političnem položaju. Z ozirom na važnost shoda se vabijo somišljeniki in somišljenice, da se shoda udeležijo v čim največjem številu.

„Edinost“ je postala zopet jokava in vzdihuje po slogi. Za „Jutro“ pravi, da je kar zavriskalo samega veselja, ko so izstopili iz „Zveze južnih Slovanov“ klerikalni dalmatinski poslanci! Ne bomo se prerekali z „Edinostjo“, ki jo celo tržaški Slovenci čitajo, naročajo in kupujejo samo zato, ker hočejo vzdržati edini slovenski dnevnik v Trstu in konstatiramo samo naslednje: „Jutro“ gotovo ni strankarsko, ali radi izstopa četvorice dalmatinskih klerikalcev iz „Zveze južnih Slovanov“ nismo mogli vzdihovati, ker ne vidimo v tem za našo narodno stvar nobene izgube, ker klerikalcev pri najboljši volji ne moremo smatrati za narodno stranko, nego gledamo v njih samo ono, kar so oni v resnici: vladni lakaji, od katerih ne moremo ničesar pričakovati. Nikdar se nismo navduševali za število, ker vemo, da imamo Slovenci lahko od enega dr. Rybářa ali Hribarja več koristi, kot od petdeset raznih Šušteršičev, Plojev, Dulibičev in drugih „naših“ politikov, ki se vedno bolj ozirajo na želje raznih ministrov, kot na potrebe svojega naroda. Ne varajmo se in presojajmo pravilno vrednost raznih „naših“ poslancev!

Slovenska pravičnost. Pod tem naslovom se pritožuje nekdo v „Grazer Tagblattu“ na krivico, ki jo baje dela slovensko časopisje nemškimi nad vse objektivnim uradnikom na slovenskem ozemlju s tem, da jim vedno očita njihovo nemško mišljenje, obenem pa proslavlja one slovenske uradnike, ki se pokazujejo povsod zavedne Slovence. Enako pravico za vse hoče „Grazer Tagblatt“ in mi se ž njim — popolnoma strinjamo, pripominjamo pa samo to, da nemški uradniki na slovenskem ozemlju sploh nimajo ničesar iskati in ako že odjedajo Slovencem kruh, naj vsaj molčijo in naj nas vsaj ne izzivajo! Nemški uradniki naj službujejo med Nemci in mi jim nikdar ne bomo očitali njihove narodne zavednosti! Ali tega, da bi nemški uradniki službovali samo med Nemci, noče nikakor „Grazer Tagblatt“, ker taka pravica njemu in Nemcem sploh ni pravica. Mi pa hočemo ravno to, da na Slovenskem služijo slovenski uradniki in potem se slovensko časopisje ne bo več pečalo z narodnim čustvovanjem nemških uradnikov! Dolgi raznimi Elsnerji!

Nemci in njih šolstvo. Pred kratkim je izdal na Dunaju dr. Anton Schubert brošuro s sledečim naslovom: Der Mangel deutscher Mittelschulen und Lehrerbildungsanstalten in den österreichischen Alpenländern. V tej knjigi se bridko pritožuje, da imajo Nemci v alpskih deželah „premalo“ srednjih šol in učiteljskih. Slabo spridevalo za njegovo znanost! Dr. Schubertu morajo gotovo biti alpske dežele popolnoma nepoznane, ker drugače ne bi pisal takih nesmiselnosti. O šolstvu v alpskih deželah sploh ne more imeti niti pojma. Kdor le količkaj pozna šolske razmere v avstrijskih alpskih deželah, bo priznal da so Nemci tako preobloženi z ljudskimi in srednjimi šolami, da jim primanjkuje dijaštva. Dr. Schubertu se ponemčevanje Slovencev najbrže zdi še prepočasno. Njegove trditve so nesramna laž in izzivanje Slovencev. — Oziroma se n. pr. malo samo na kranjsko šolstvo. Kranjska dežela šteje 70% Slovencev in samo 5% Nemcev oziroma nemskutarjev. In vendar imajo kljub tej velikanski razliki dve gimnaziji, realko in žensko učiteljsko (Hu-

thovo). Po procentih bi morali imeti Slovenci 19 gimnazij, 8 realk in 8 učiteljskih na Kranjskem. V resnici pa imajo samo 4 gimnazije, eno realko (Idrija) in eno učiteljsko, a še na teh zavodih nimajo popolnoma slovenskega učnega jezika. Zlasti se čuti pri nas pomanjkanje učiteljskih. Od Zidanega mosta do Reke, od Samobora do Ljubljane ni niti enega učiteljskega. Zelo potrebno bi bilo n. pr. žensko učiteljsko v Novem mestu kot središču Dolenjskega. — Seveda smo tega primanjlovanja srednjih šol krivi najbolj Slovenci sami, oziroma papeška politika naših klerikalnih poslancev, ki nočejo, da bi se naše nadarjeno ljudstvo izobrazilo. Dr. Schubertu pa svetujemo, naj se najprej bolje informira o šolskih razv. alpskih deželah.

Slovensko deželno gledališče. Včerajšnja repriza „Tatu vseh tatov“ ni privabila kdovekak občinstva; obisk je bil komaj srednje dober. Hvalevredno je, da se je črtala v prvem aktu nepomembna scena med Germaino in njenima prijateljicama; s tem se je predolga igra skrajšala za nekaj minut. Vnovič pohvalno omenjamo gg. Bohuslava, Nučiča, Danila, Verovška, ki je bil danes mnogo boljši v memoriranju in v igri, Povheta in Simčka ter dame Wintrovo in Šetřilovo.

Koncert „Zveze slovenskih pevskih društev“. „Zveza“ ima namen, gojiti umetno petje s tem, da prireja pevske slavnosti, na katerih se izvajajo dela domačih skladateljev. Ker sta v tekočem letu praznovala dva priznana slovenska skladatelja redke jubileje, zato priredi „Zveza“ nekako v proslavo Jenka in Gerbića v nedeljo 4. decembra ob pol 5. uri koncert v „Narodnem domu“. Ker je D. Jenka že „Glasb. Matica“ s koncertom proslavila, zato se izvaja na zvezinem koncertu samo overtura „Kosovo“ in moški zbor „Na moru“. Jubilant Fr. Gerbić bi gotovo zaslužil za svoje delo isto odlikovanje, vendar pa mu „Zveza“ ni mogla prirrediti posebnega koncerta, ker ji zato nedostaja časa. Kot komponista ga najdemo že v prvi dobi glasbene literature. Velika množina njegovih del, klavirskih in večjih skladb, med njimi opera „Kres“, katere pa žal še nismo čuli. Njegove zasluge za slovensko glasbo so nevenljive. Njegovi učenci, kakor operna pevka Vrhunčeva, nekdanji član dunajske opere tenorist Bučar in drugi, katere je izveščal kot profesor konservatorija v Lvovu, pričajo o sposobnosti g. Gerbića. Jeden najmlajših njegovih učencev je g. dr. Kozina, ki bo pel štiri njegove do sedaj še nenatisnjene solospese. Prof. Kozina je absolviraj četrti letnik solopetja na c. kr. akademiji za glasbo z odliko in je napravil tudi državni izpit iz petja z odliko. V znak priznanja mu je pri izpitu prof. dr. Gansbacher, ki je izboren učitelj petja, podaril zvezek svojih pesmi s prav laskavim posvetilom.

Vstopnice za koncert „Zveze slov. pevskih društev“, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani „Narodnega doma“, je dobiti v trafikah g. Šešarkove v Selenburgovi ulici. Istotam se dobivajo brezplačno ročni sporedi za koncert.

Upravni odbor „Zveze slovenskih pevskih društev“ opozarja vsa v „Zvezi“ stoječa društva, da nemudoma odpošljejo vprašalne pole ter izvolijo delegate za skupščino.

Nov narodni kolek je naročila družba sv. Cirila in Metoda. Izdelan je umetniško in nosi sliko pokojnega mecenar Karola Kotnika. Izide še te dni. Naročila sprejema pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani vabi svoje člane in prijatelje na Miklavžev večer, ki bo v ponedeljek, dne 5. decembra 1910 v društveni telovadnici v

Narodnem domu ob sodelovanju orkestra Slovenske Filharmonije. Spored: 1. Godba. 2. Nastop sv. Miklavža s sijajnim spremljivom in nebeško gloriojo ob 8. uri zvečer. 3. Slovensna obdaritev pridnih otrok. 4. godba. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina za odrasle brez razlike 60 vin., za vsakega otroka (do 14. leta) brez razlike po 20 vinarjev.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani, še enkrat opozarja na zabavni večer, katerega priredi v velikem salonu hotela „Ilirija“, dne 3. decembra 1910.

Ustanovni občni zbor deželne zadruge fotografov v Ljubljani se je vršil v ponedeljek, dne 28. novembra v posvetovalnici „Mestnega magistrata“. Občnega zbora se je udeležilo izmed 53, 29 združenih članov, magistratni svetnik gospod Ivan Šešek, konceptist gospod dr. Berce in kot zastopnik deželne zveze obrtnih združenj gospod Eng. Franchetti. V imenu obrtne oblasti otvoril zborovanje gospod mag. svetnik Ivan Šešek, konstatira sklepčnost in izrazi veselje, da se je toliko članov udeležilo občnega zbora; kar priča, da vlada zanimanje za ustanovitev strokovne organizacije. Gospod Eng. Franchetti pozdravi zborovalce v imenu deželne zveze obrtnih združenj in omenja, da si šteje v veselje, da se je po inicijativi zveze ustanovila deželna zadruga fotografov, kateri želi najboljšega uspeha v prvotni obrti fotografov. Pri volitvi načelstva je bilo oddanih 29 glasov. Na predlog gospoda Jagodica iz Kranja je bil izvoljen gospod Avgust Berthold za načelnika z 28 glasovi in gospod Ivan Krema za načelnikovega namestnika. V odbor so bili izvoljeni: gg. Kunc Viktor, Ljubljana; Hinko Dolenc, Novo mesto; Šeber, Postojna; Pavlin, Jesenice in Davorin Rovšek, Ljubljana. Za namestnike: gg. Kunc Franc, Frölich iz Ljubljane in Sadar iz Litije. Nato poroča gospod Berthold o želji vseh fotografov v Avstriji, da bi se sedaj prosta obrt fotografov uvrstila med rokodelske obrti in stavi tozadevno resolucijo, katera se je brez debate enoglasno sprejela. Dalje poroča gospod Berthold, glede pristopa k državnim zvezi fotografov in predlaga, da se naj zadruga k tej strokovni zvezi pridruži. Predlog se je enoglasno odobril. Gospod Eng. Franchetti priporoča, da naj na novo ustanovljena zadruga fotografov pristopi tudi k deželni organizaciji in omenja važnost in namen te organizacije v kateri bi morale biti združene vse obrtne zadruge na Kranjskem. Kakor je potrebno, da se zadruga priklupi k državnim strokovnim združenjem, tako je tudi potrebno da se priklupi k deželni združenjski organizaciji. Nato se enoglasno sklene pristop k deželni zvezi kranjskih obrtnih združenj in izvoli gospoda Bertholda, Krema in Kunca Viktorja za delegate k zvezi. Nato se zahvali načelnik gospod Berthold vsem navzočim članom za udeležbo in jih vspodbuja k vstrajnosti in požrtvovalnosti v prosep obrtne zadruge, kakor tudi izreče najtoplejšo zahvalo zastopniku obrtne oblasti, mag. svetniku gospodu Ivanu Šešku in zastopniku deželne zveze gospodu Eng. Franchettiju za ves njegov trud, ki ga je imel za ustanovitev zadruge in zaključil občni zbor ob polu 6. uri zvečer.

Izkopanine. Iz Mokronoga nam poročajo: Pred par dnevi so kopali delavci na poti Mokronog - Trebelno in našli kake tri metre globoko v zemlji večjo množino starih podkev, ki imajo jako starodavno obliko. Podkve hrani sedaj g. Peter Strel v Mokronogu, ki jih rade volje odda ljubiteljem starih izkopanin proti majhni odškodnini v korist Ciril Metodove družbe.

Iz Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice se je izposodilo meseca novembra

2396 knjig, 475 več kot meseca oktobra in 425 več kakor meseca novembra leta 1909. Popreprečno na dan se je izposodilo 80 knjig. Legitimacij se je izdalo tega meseca 79. Knjižnici je prirastlo v preteklem mesecu 32 del v 68 zvezkih ali izvodih, in sicer 21 slovenskih v 55 izvodih in 10 nemških v 13 izvodih. Knjižnica je ob delavnikih odprta od 5. do polu 8. ure zvečer, v nedeljo in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Na tem mestu bodi izrečena vsem velikodušnim darovalcem knjig najiskrenejša zahvala. Naj bi našli mnogo posnemalcev.

Lovska doba. Letos je dokaj divjačina po loviščih. Ne manjka ne zajcev in srn, a tudi druge divjačine ne. Dokler ni potrjen novi lovski zakon, se zajcu še dobro godi, potem pa bo kmet imel privilegij na lastnem zemljišču sam si zadoščenje poiskati. Še zajec bo torej kmalu čutil — klerikalno pest na Kranjskem.

Pogozdenje tivolskega gozda bi bilo spomladaj nujno potrebno. Zdaj, ko je drevje golo, se praznosta še bolj opazi. Kvarno je pa to tudi za šetalce poleti, ker jim drevje ne daje potrebne sence ob vročih solnčnih dneh.

Težavna aretacija ubeglega kaznjencea. Pred kratkim je pobegnil iz cirkniske jetnišnice 22 letni vodovodni delavec Ernest Keše iz Cirknice. Zasledovanje so prevzeli jetniški mojster Matej Pregelj in orožnik Franc Mozelj in Josip Pogeljšek. Zasedli so ga v neki gostilni v Begunjah, kjer je popival z več delavci. Kljub večkratni napovedi aretacije se je Keše vedno zoperstavil in izjavil, da ne odide zopet v zapor, čeprav pridejo tri patrulje. Ko sta ga orožnika hotela zvezati, je pograbil stol in oba lahko ranil. Nato je napadel še jetniškega mojstra, ga zgrabil za ovratnik in močno sunil v prsa. V tem trenutku pa je skočil orožnik Mezelj Kešeju za hrbet in ga z bajonetom zabodel v levo stegno. Nato so ga zvezali in odpeljali v cirkniske zapore.

Nevarna groznja. Oženjeni kleparski pomočnik Avgust Ferkov iz Novega Udmata je živel že dalje časa s posestnikom Ludovikom Klunom v sovraštvi in to samo radi političnih diferenc. Dne 29. pr. m. se je precej napil in polomil na Klunovi vrtni ograji 18 desk. Nato je vzel eno desko in hotel udreti v hišo. Grozil je Klunu, da ga bo še ta večer ubil. Te nevarne groznje se je Klun tako zelo ustrašil, da se je s svojo družino zaprl in ni upal iz hiše. Medtem se je pred njegovo hišo zbralo več ljudi, ki so pijanega Ferkova toliko časa držali, da so prišli orožniki in ga aretirali. Ko so ga odpeljali na orožniško postajo, je tamkaj en stol popolnoma razbil in prosil orožnike, naj ga takoj izpuste, da Kluna še danes ubije. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Nočni razgrajč. V sredo ponoči je stražnik v Gosposki ulici ustavil 31 letnega delavca Alojzija Kaferja in ga pozval, naj ne kali nočnega miru. Toda Kafer se ni dosti zato zmenil in na Turjaškem trgu dalje razgrajal. Ko sta ga nato hotela dva stražnika aretirati, je zbežal v hišo, kjer je stanoval in zaprl duri. Ko je slišal, da sta stražnika že odšla, je zopet čisto tiho duri odprl in odšel proti Gosposki ulici, kjer je vnovič pričel razgrajati. Tu jo je pa konečno vendar skupil. Ko ga je stražnik aretirati, se je nekaj časa branil in tolkel okoli sebe s pestmi, a konečno se je vendar udal v svojo usodo in odšel z redarjem na deželno sodišče, kjer se bo moral zagovarjati radi svojega nasilnega postopanja.

Begunec. Te dni je pobegnil od dela pri neki novi stavbi v Tomanovi ulici 19 letni kaznenec Josip Rösinger iz Prage. Odšel je v smeri proti Šiški. Dosedaj se ga še ni posrečilo izslediti.

Mali listek.

Književnost, gledališče in umetnost.

SPAKE.

(Dr. V. Korun: Spake. Založil Ig. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg v Ljubljani.)

Razne so spake na tem spačenem svetu. Take in take. Ljudje se radi spakujejo drug nad drugim. Tako ali tako. Škrice se spakuje nad kmetom, kmet nad škricem. V tem obstoji pogosto ves dvopit, naših humoresk. Take spake so tudi predmet „humoreskam in satirami“ te zbirke. Čuden naslov si je izbral pisatelj za svojo zbirko, vendar je prav primeren, „humoreske satire in drugo“ jih je nazval; nič ne ugovarjamo. Cela knjiga obsega 16 kratkih jedernatih črtic, ki jih lahko po vrsti naštejemo. Moje letovanje, Snujem novo društvo, V koga sem se zaljubil? Hero in Leander, Do smrti tvoja, Kandidiram, Parabola, Grobar Jakež, Dolenek ob valčkih, Spominski verz na Kredarici, Janez na razpotju, Budoar naše Minke, Bolezen profesorja Omahna, Vaška idila, Ženin Mirko in Moj rjavček. Že naslovi nam kažejo, da imamo zelo pisan svet pred seboj, v resnici pozna pisatelj prav dobro malomestnega in našega kmetskega človeka. Nič ni tu prisiljenega,

nič ne pretirava, prav tako, kakor prinese življenje snov seboj, jo obdela pisatelj v svojem prijaznem kramljanju. Ne najdemo v teh črticah toliko satire na razmere in ironije, na svet, kolikor žive življenjske komike. Ako najdemo pred leposlovno knjigo oni učeni dr., se navadno ne nadejamo posebnega užitka, „profesorska umetnost“ si mislimo in odložimo knjigo zdehaje, predno smo jo začeli čitati. Toda, lahko bi v tem komu delali pravico. Doktorat, tudi filozofičen, ne brani, da bi ne bil človek dober humorist. Saj je bil slavni Rabellais tudi doktor, menda celo teologije in medicine, pa je vendar proglasil smeh za succus življenja in še danes se ob njem krohota smeh. Tako se tudi dr. Korunu ne da odrekati humoristična žila in nam je podal prav ljubeznivo zbirko. Edino, kar je profesorskega v celi knjigi, je jezik, kar pa ni na škodo jeziku in se včasih prav prilaga vsebini. Pisatelj brez vsakega dolgočasnega predgovora poda s kratkim Horacovim verzom takorekoč maksimo svojega življenja. Ridentem dicere verum quid vetat. Povedati svetu resnico in posmejati se, kdo more braniti. Življenje ima vendar toliko smešnega in šaljivega v sebi. Zakaj bi iskali smeha drugod, ako ga imamo okoli sebe dovolj! V malomestni gostilni pri Raci ali drugod, v vsakdanjem življenju, na ulicah, na izletih, na potovanju in

povsod se najdejo ljudje in slučaj, ki nudijo človeku dovolj smeha. Pisatelj zato ne išče posebnih sugetov, ampak vzame osebe in življenje, kakor ga imamo vsak dan pred seboj. Ako je človek prisiljen nekaj let čitati Horaca, ni čuda, da si osvoji njegov stoiški življenjski nazor, da si uravnava mirno življenje, da se ne razburja nad neumnim počenjanjem sveta, ampak v svojem mirnem zavetju gleda svet in se mu smeje. Tak stoik je tudi pisatelj spak. Če se ne motim, je pisal g. Korun nekoč tudi razpravo o humorju v „Dom in Svetu“ in pred par leti je z veseljem ocenjeval Balohove „Črtice“ v „Zvonu“, kjer je soglašal s tako lahkonostno umetnostjo. V podlistkih „Slov. Naroda“ smo imeli potem priliko čitati humoreske, ki jih srečamo tudi v „Spakah“; kar se je reklo o „Črticah“ velja tudi o „Spakah“; podobne po kosilu ali zvečer po večerji, ali ob časih, ko bi se človek rad zasmel nad celim svetom, takrat vzemi v roke te „Spake“ in ne boš se dolgočasil in tvoja glava ne bo trudna od težkih misli in od velikih idej, ki mučijo včasih tako po nepotrebnem naše utrjene možgane. Ne za globoko premišljevanje, ampak za veselo zabavo so „Spake“. Zabaval se je z njimi pisatelj sam in zabavati hoče druge; daleč je vse filozofiranje o življenju, sentimentalnost, melanholija, pesimizem in druge take stvari,

ki se z njimi ukvarja svet: življenje gre svojo pot, tako ali tako, vkljub vsem sistemom in principom in se smeje v obraz vsem, ki ga skušajo speljati na pravo pot. Kajti, ko bi bilo vse v redu — bi izginit smeh in kaj bi imel potem svet? Ali bi ne bil pust in prazen? Življenje bi ne bilo polno, ko bi ne bilo v njem tudi spak: šala je na svetu prav tako potrebna, kakor resnost, pa je še bolj v veljavi, ker je je manj. Pri nas se že bojimo visoke, nerazumljive resne umetnosti: vzemite torej „Spake“, razumeli boste vse in boste zadovoljni sami s seboj, in svet vam bo to, kar je pisateljevemu rjavčku.

KMEČKI KOLEDAR.

(Uredil Vek. Spindler. Tisk Zvezne tiskarne v Celju. Cena 1 K.)

Ta koledar je za naše družine zelo primerna knjiga. Cena mu je tako nizka, da ni vredno, da bi bili brez njega v kmečki hiši. Poleg koledarskih stvari imamo v njem tudi stvari za lovce in trgovce, pa tudi zabaven del je bogat. Najdemo v njem znana imena: Gradišnik, Golar, Svetina, F. Plemič, Premk, Leban in drugi. V koledarju je popis kmetijske šole pri Sv. Jurju ob juž. žel. s slikami in razni gospodarski sestavki s slikami. Dovolj zabave in pouka za 1 K. Pridejan je pregled važnih dogodkov zad-

Ležišče na cesti. Ko je predvčerajšnjem stražnik zbudil nekega 49 letnega delavca, ki je spal v Trnovem na nekem travniku, je isti izjavil, da ima tamkaj stalno ležišče. Pijanica so odpeljali na stražnico, kjer se je potem dobro prespal.

Nadebudni sin. Na Št. Jakobskem trgu stanuje neki 17letni ključavničarski pomočnik, kateremu delo strahovito smrdi, hodil bi pa vseeno rad s polno denarnico po gostilnah. Pred kratkim je staknil pri svoji materi v omari hranilno knjižico s precejšnjo vlogo. Ko je mati odšla v tobačno tovarno, je pograbil hranilno knjižico, odšel v „Kranjsko šparkaso“ in vzdignil 100 K, katere je porabil tekom štirih dni. Nato je dvignil zopet 100 K, povabil več nadebudnih pobalinov in popival z njimi po gostilnah. V neki gostilni v Metelkovi ulici niso spili nič manj kakor 12 litrov žganja in pojedli nebroj klobas. Toda nadebudnega sina je doletela kmalu zaslužena kazen. Mati je namreč zapazila tatvino, in vso zadevo naznanila policiji, ki je mladega tata aretirala in izročila sodišču. Imel je pri sebi še 26 K 42 vin.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo 4. decembra 1910. ob polu 7. uri večer v restavraciji J. Haindl IV. Favoritenstrasse 54. svoj zabavni večer. Na vspeh je nastop Miklavža s spremstvom, zborovo in solo-petje in gledališka predstava. Otroci so vstopnine prosti! K prav mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Slovensko gledališče v Mariboru. Iz pisarne: Na Miklavžovo nedeljo, 4. decembra se igra bajna igra „Janko in Metka“. Začetek je ob 4. uri popoldne. Pri igri je nastop Miklavžev s sijajnim spremstvom in obdarovanje otrok. Darila kolekovana z narodnim kolekom, naj se izročajo pri hišniku v Narodnem domu. Žaljiva darila se ne bodo sprejemala. Dne 11. decembra 1910. je večerna predstava velike zgodovinske igre iz časa preganjanja kristanov „V znamenju križa“.

Zahvala. Občinski odbor postojnski je v svoji seji dne 23. novembra t. l. dovolil učitelstvu, ki je nastavljen na petrazredni ljudski šoli v Postojni stanarino. Za ta blagi čin, ki bo v sedanjem času draginje, mnogo lajšal naše mizerno denarno stanje, se tem potom najtopleje zahvalujemo, osobito pa izrekamo najiskrenejšo zahvalo g. notarju Kogejju Jakobu, ki se je s toplimi besedami potegoval za zboljšanje naših gmočnih razmer. Bog živi in nakloni mnogo takih prijateljev učiteljstva in šole!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijski državni zbor.

Dunaj, 1. decembra. V današnji seji avstrijskega državnega zbora se je še vedno nadaljevala debata o draginskih vprašanjih. Finančni minister vitez Bilinski je predložil bančno predlogo, v kateri zahteva, da se bančni privilegij podaljša do 1. 1917. K debati se je oglasil tudi grof Sternberg, ki je vzbudil mnogo smeha. Zlasti so vzbudile mnogo smeha njegove besede, v katerih je trdil, da Avstrija vendar ne potrebuje uvoza živine, ko ima vendar na razpolago dovolj ministrskih klopi.

Grof Forgach — tajni svetnik.

Dunaj, 1. decembra. Avstrijski poslanik v Beogradu, grof Forgach je imenovan tajnim svetnikom. Sparko se je dnega leta s slikami in nekaj krajevnih popisov. Priporočamo.

TARAS BULJBA.

(Iz ruščine prevedel Vlad. Levstik. Založil J. Dežman. Cena vezani knjigi 2 K, broš. 1 K 50 vin.)

Zelo nas je razveselil ta prevod, ki je bil zelo potreben. Imeli smo sicer prevod te krasne Gogoljeve povesti v nekem starem letopisu Slov. Maticе, toda, kdo ga bo tam iskal. Tudi je Podgoričanov prevod za danes neprebavljiv, tako, da je bilo treba novega prevoda. Ime Gogolj samo že jamči za delo, Taras Buljba pa je njegova najboljša ukrajinska povest. Prevod se bere gladko in tudi zunanost knjige je prijazna. Oni, ki zdičujejo, da manjka primernih knjig za ljudstvo, imajo priliko dati sedaj ljudstvu res lepo knjigo v roke. Ukrajina in kozaki so tu popisani, kakor nikjer. Takih knjig je nam še mnogo treba.

PLANINSKI VESTNIK.

S to številko zaključuje „Planinski Vestnik“ svoje XXI. leto. Uredništvo obljublja, da bo prihodnje leto nudil „Vestnik“ še več, nego lani. Naročnina za „Vestnik“ znaša 5 K, za dijake 3 K. „Vestnik“ prinaša tudi nekaj dobrih reprodukcij z naših gorskih vrhov. Ker se z listom pospešuje naša turistika, želimo tudi mi, da bi našel povsod mnogo čitateljev in naročnikov.

sedaj zvedelo, se izvrše v kratkem v Avstriji važne diplomatske izpremembe. Grof Forgach odide za poslanika v Draždane, grof Thurn v Petrograd, v Pariz pa knez Fürstenberg. Za poslanika pri španski vladi bo najbrže imenovan grof Kalay.

Kritičen položaj na Hrvaškem.

Zagreb, 1. decembra. Uradni list bo prinesel jutri cesarski dekret, s katerim se sklicuje hrvatski sabor na dan 5. decembra. Položaj na Hrvaškem je jako kritičen. Že danes je jasno, da je sporazum med koalicio in banom nemogoč. Dr. Bogdan Medaković je izjavil, da se koalicio na bana sploh ne bo več ozirala. V istem smislu se je izrazil tudi bivši podban dr. Nikolić.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 1. decembra. V današnji seji ogrskega državnega zbora je hrvatski poslanec Joso Banjanin interpeliral ogrskega honvedskega ministra, v kaki zvezi je bil honvedski stotnik Cvitaš z znanim vohunom Vasićem, ko se je isti nahajal v Zagrebu.

Italijanski dijaki in njih vseučiliške zahteve.

Dunaj, 1. decembra. Danes se je zglasila pri klubu italijanskih poslancev deputacija italijanskih dijakov, ki je zahtevala, da morajo poslanci na vsak način vstrajati pri svojih zahtevah, da se debata o italijanski vseučiliški pravni fakulteti v proračunskem odseku ne sme deliti. Predsednik italijanskega kluba dr. Conci je izjavil, da vlada vztraja pri svojih zahtevah, da je namreč skupna generalna in specialna debata nemogoča. Nato so italijanski vseučiliščniki izjavili, da so pripravljeni v slučaju, če vlada njih zahtevam v najkrajšem času ne ugoti, pričeti z demonstracijami na vseh vseučiliščih.

Češko-nemška spravna pogajanja.

Dunaj, 1. decembra. Češki enotni klub je imel danes sejo, v kateri se je posvetoval o nadaljnjih pogajanjih med Čehi in Nemci. Češki radikalci so izjavili, da odločno protestirajo proti temu, da bi se češko-nemška spravna pogajanja vršila pod pokroviteljstvom avstrijske vlade, zlasti pa na Dunaju. Vladi, kateri predseduje baron Bienerth na noben način ne morejo zaupati.

Samomor 15 letnega dijaka.

Maribor, 1. decembra. Danes se je obesil v Mariboru 15letni dijak Henrik Neuwirth, sin uglednega meščana iz popolnoma neznanih vzrokov.

Bančna predloga v ogrskem državnem zboru.

Budimpešta, 1. decembra. V istem času, ko je zboroval danes avstrijski državni zbor, je predložil ogrski zbornici finančni minister bančni provizorij. Opozicijske stranke so izjavile, da bodo glasovale odločno proti bančni predlogi. Poslanec Bathanyi je zahteval, da se predloga izroči tudi bančnemu odseku, čemur je pa finančni minister odločno nasprotoval. Predloga je bila nato izročena samo finančnemu odseku.

Italija in Turčija.

Rim, 1. decembra. Razmere med Italijo in Turčijo niso ravno najboljše. Turčija namreč z vsemi silami nasprotuje napredku Italije v Tripolis. Italijanski poslanik v Carigradu je izjavil, da bo Italija v slučaju, če se bo Turčija še naprej vpirala, pričela demonstrirati z brodovjem.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Samo najboljša živila — so dovolj dobra za nas in za naše. To stališče je edino pravo in iz tega stališča vporabljajo naše gospodinje posebno rade „pravi“ Franckov pridatek za kavo“ s kavnim mlinčkom, kateri je napravljen v zagrebški tovarni iz najčistejših materialov, na temelju največje skrbnosti in na način, ki je že desetletja preizkušen.

Toda pozor! „Pravi“ Franckov pridatek za kavo“ se vedno ponareja, zato previdnost pri nakupovanju. Zahtevajte izrečno: „Franck s kavnim mlinčkom“ in ne pustite si podtekni nobene manj vredne ponaredbe.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Spretno šivilje sprejme takoj Minka Bočkaj, Kolodvorska ulica št. 26, II. nadst. 420 3—2

Kupujte „JUTRO“!
Izvod samo 4 vinarje.

„Narodna kavarna“
Fran Krapeš.

Vsak petek sveže morske ribe

v restavraciji „PRI LIPI“.

Pristna dolenska in štajerska vina. Mrzla in gorka kuhinja vedno na razpolago. — Sprejema se tudi abonementi na hrano.

Stanovanje

v pritličju in s posebnim vhodom, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in drugih pritliklin, se odda za februarjev termin Lepi pot 3.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGENIGG
sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

Stavbišča na prodaj!

Še nekaj krasnih stavbenih parcel v sredini mesta na vogalu Kuhnove in dr. Val. Zarnikove ulice.

Opozarja se, da imajo stavbišča vsled suhega peščenega terena, solnčnate lege ter vremenskega zavetja najbolj ugodno stavbno lego. — Poizve se pri lastniku Kuhnova cesta št. 5.

Hotel in restavracija „Bavarski dvor“
Dunajska cesta št. 29

se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora. :: Restavracija je moderno urejena. Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča
Štefan Bergant
lastnik.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni prižigalnik

Lepo darilo! **K 3.80** Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER (tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.)
Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju, — P. n. restavraciji in kavarnarji izjemne cene.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent **HATSCHEK**

Najboljše pokrivanje streh.

Generalni zastop: V. Janach & Comp., Trst.
Glavna zaloga:
T. KORN, Ljubljana.

Božična darila!

Predno si nakupite božičnih daril, blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam dajo drage volje vsaktera pojasniti, da se prepričate in odločite se bodele takoj, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki

H. Suttner, Ljubljana,
Mestni trg ali Sv. Petra cesta

Specialna trgovina najnovejših precizij-skih ur (s spričevali točnosti) svoje lastne tovarne ur v švicl z varstveno znamko „Iko“.
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira zlina-srebrnega blaga, kakor: nastavkov, jedilnega orodja itd. itd., vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna! Cene najnižje! Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto. — Telefon št. 273. — Brzjavni naslov: „H. Suttner“. Centk zastonj in poštalne prosto!

Lepa in koristna Miklavževa darila

po že znano najnižjih cenah, dobite v modni trgovini **PETER ŠTERK, Ljubljana, Stari trg 18.**

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti
Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Najboljši pokončevalec mrčesa je brezdvomno F. Scherag-a

JANOL

pomori podgane, miši, stenice, ščurke i. t. d. - pod garancijo. -
Naroča se:

Dunaj XV.,
Fünfhausgasse šte. 5.

„Mayola“

Chevreaux-svetla-krema
za čevlje vseh vrst usnja!

Mayola je voščeno-oljnata krema; Mayola se vsled tega nikdar ne vsuši; Mayola se sveti takoj brez truda; Mayola konservira vsako usnje; Mayola ga naredi nepremočljivega; Mayola svetloba drži dolgo; Mayola je zajamčeno prosta kislin; Mayola omehča najtrše usnje in ga ohrani mehkega; Mayola je najcenejša krema; Mayola se namaže nalahko na čevlje, se z mehko krtačo krtači in z volneno cunjno odrgne. Vspeh Vas iznenadi; Mayola se dobi v vsaki trgovini; Mayola je varstveno zavarovana; Mayola se izdeluje edino v kemični tovarni

RUDOLF MAYER, kemik
Asch (Češko).

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:
FRANC FUCHS
Dunaj XIII/3, Hütteldorferstrasse št. 135.

Učenec

poštenih staršev se sprejme v večji trgovini na Dolenjskem.

Ponudbe na inseratni biro „Jutra“ pod „Štev. 100“.

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih roló, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.

Velika množina

Izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki na zahtevanje brezplačno.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.
Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta štev. 9.
- - - - - Ceniki na željo brezplačno. - - - - -

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Svilnato blago

baržuni, pliši, tančice, čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate vezenine, jabots šerpe, damski ovratniki, kravate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamentrija, porte, žnore, resice, dišave, mila, vedno najnovejše in v največji izberi

Modna trgovina P. MAGDIČ, Ljubljana, naspr. glavne pošte. 5

Zagrebski
Franck
kot lovarniško znamko
priporočujemo kot priznani najboljši prídátek za kavo!

„JUTRO“

neodvisen političen dnevnik

se prodaja povsod
samo po 4 vin.

JULIJA ŠTOR Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

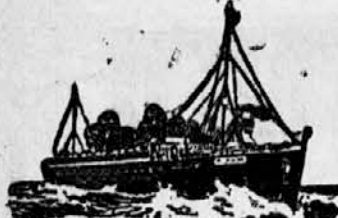
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Nekaj izborno ohranjenih automobilov

vseh velikosti se ceno proda.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

ED. ŠMARDÁ
potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 18.
Samo 6 dni! Prodaja originalnih vozniš listov (šifkart) francoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Največja božična okasion prodaja

v konfekciji za dame in deklice, ter izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Primerna koristna darila.

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

FR. MALLY & dr.

Priporoča zarezano opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. najboljše kakovosti v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke I. in II. vrste se jamči najobširnejše.

parna opekarna in tovarna za rezano opeko v Sr. Gameljnih pri Ljubljani.
Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta št. 2.

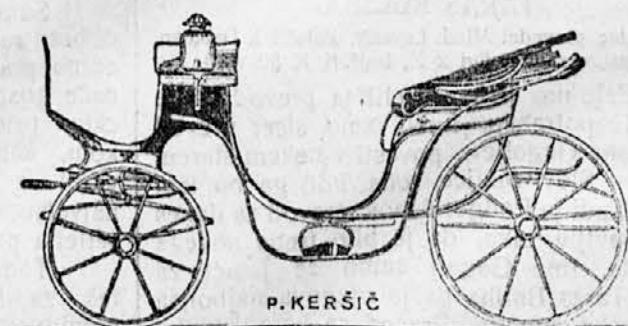
Tovarna vozov Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.

Delniška glavica:
K 5,000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Rezervni fond:
K 450.000.